

Barbara Kryda

Sprawozdanie z działalności TLiAM za rok 1987

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 23, 150-152

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanisław Makowski, doc. dr Jerzy Poradecki, dr Halina Molenda, dr Alicja Wysokińska.

W dniu następnym, 4 października, uczestnicy Zjazdu odbyli wycieczkę autobusową pod opieką przewodnika PTTK po ziemi oświęcimskiej na trasie: Oświęcim — Zator — Wadowice — Kęty — Osiek — Polanka Wielka — Poręba Wielka — Oświęcim. Zachwycali się urozmaiconym krajobrazem, licznymi cennymi zabytkami architektury, jak kościołem i zamkiem w Zatorze, czy zamkiem w Osieku w stylu mauretańskim, wruszył ich pobyt w Domu Rodzinnym Jana Pawła II, a zasmucił stan niszczących pamiątek po Grottgerze (oficyna dworska w Porębie Wielkiej, gdzie w 1854 i 1866 r. przebywał wielki malarz). Godzi się podkreślić, że w wycieczce uczestniczyli także nauczyciele szkół Oświęcimia i województwa oraz grupa uczniów z LO w Oświęcimiu z fakultetu humanistycznego. Wszyscy uczestnicy Zjazdu zgodnie i po wielokroć podkreślali wartość tej wycieczki, a także referatu o ziemi oświęcimskiej. Były to ważne elementy uzupełniające obraz miasta i regionu, kojarzący się dotychczas prawie wyłącznie z miejscem zagłady wielu milionów ludzi.

Współorganizatorami Zjazdu byli: ZG TLiAM, Urząd Miejski w Oświęcimiu oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Oświęcimskiej.

Barbara Kryda

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA LITERACKIEGO IM. ADAMA MICKIEWICZA ZA ROK 1987

W 1987 r. w toku statutowej działalności Towarzystwa, podejmującej stałe formy pracy, dały się zauważyć niekorzystne zjawiska, wynikające z trudności dostrzeganych w całym naszym życiu społecznym i administracyjnym. Mimo tego kontynuowano wszystkie podjęte wcześniej inicjatywy, co pociągało za sobą ogromny wysiłek zaangażowanych w nie osób.

Podjęto również niektóre nowe zadania.

1. Prace wydawnicze:

a. Przygotowywany na rok 1987 „Rocznik TLiAM” r. XXI, poświęcony Kraszewskiemu, ukazał się w pierwszym kwartale 1988 r.

b. W serii Biblioteki TLiAM została wydana w Ossolineum praca

zbiorowa pod red. S. Frybesa: *Problemy życia literackiego w Królestwie Polskim II połowy XIX wieku*. Cz. II.

W wydawnictwie Ossolineum złożono do druku pracę Ewy Gaworskiej-Paczoskiej: *Krytyka literacka pozytywizmu*. Zgłoszono do planu wydawniczego książkę Janiny Laseckiej-Zielak: *Powieść poetycka w Polsce w okresie romantyzmu*.

c. W serii Małej Biblioteki wydane staraniem Oddziału Warszawskiego ukazały się kolejne tomiki: Ignacy Krasicki: *Rozmowy zmarłych* (oprac. Z. Libera), Stanisław Przybyszewski: *Śnieg* (oprac. R. Taborski), Bolesław Prus: *Omyłka* (oprac. J. Kulczycka-Saloni).

d. Trwają prace nad ukończeniem dla wydawnictwa „Czytelnik” pierwszych pięciu tomów *Dzieł Mickiewicza*.

e. Książka Stanisława Fity o dziejach Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza jest na ukończeniu i została zgłoszona do wydawnictwa Ossolineum.

f. Trwa opracowywanie katalogu Wystawy Jubileuszowej Towarzystwa, prowadzone we współpracy z Biblioteką Narodową.

g. W Oddziale Częstochowskim prowadzone są prace wydawnicze nad XXXIX tomem *Pro memoria*; w Oddziale Tarnowskim podjęto wydanie referatów z sesji naukowej poświęconej Kazimierzowi Brodzińskiemu; w Oddziale Poznańskim opracowano do druku zbiór referatów z sesji „Dwie emigracje”.

2. Ważniejsze sesje naukowe:

Problematyka sesji naukowych, organizowanych w poszczególnych Oddziałach zależy od zainteresowań miejscowych członków Towarzystwa, od potrzeb instytucji, z którymi Oddziały współpracują oraz od ważniejszych wydarzeń i rocznic kulturowych. Na szczególne uwzględnienie zasługuje zawsze działalność związana z doskazywaniem nauczycieli oraz pomocą w realizowaniu nowych programów szkolnych. Rok sprawozdawczy wykazał tu, niestety, osłabienie rytmu pracy niektórych Oddziałów. Wynikło to m.in. z dramatycznej sytuacji finansowej Towarzystwa, a w praktyce ze znacznego braku środków na finansowanie akcji odczytowej. Trudno wymagać od wszystkich prelegentów, żeby wygłaszali odczyty honorowo (zwłaszcza poza swoim miejscem zamieszkania). Odczyty i sesje naukowe odbywać się mogą więc jedynie w tych środowiskach, które znajdują oparcie finansowe w jakimś mecenacie lokalnym. Ponieważ to również staje się coraz trudniejsze, zwiększa się liczba Oddziałów, których działalność z konieczności zostaje realnie wstrzymana. Informacje o tej sytuacji dochodzą do Zarządu Głównego poprzez sprawozdania okresowe. Ciężkie warunki życia wpłynęły również na trudności organizacyjne — zwłaszcza w środowiskach nauczycielskich (pracujące kobiety, dojazdy, kłopoty organizacyjne).

Mimo to jednak, choć w zmniejszonym zakresie, akcja odczytowa — najważniejsza praca z punktu widzenia społecznego oddziaływania naszego Towarzystwa — była prowadzona. W niektórych Oddziałach zorganizowano nawet sesje naukowe. Te ostatnie w większości poświęcone były Kraszewskiemu (setna rocznica śmierci pisarza). Urządzono je w Białej Podlaskiej, Pabianicach, Sosnowcu, Warszawie. W Oddziale Przeworskim zorganizowano sesję *Dziecko i świat książek*; w Rzeszowie uroczystości jubileuszowe 75-lecia Liceum Ogólnokształcącego w Strzyżowie (wraz z nadaniem tej szkole imienia Adama Mickiewicza).

Oddział Olsztyński zorganizował na nowo Plenery — tegoroczny miał charakter dydaktyczny i połączony był z założeniem w Jazdówkach pod Iławą Komisji Dydaktycznej Towarzystwa. Przyjęto na nim Regulamin Komisji i wybrano Zarząd. Przewodniczącym nowej Komisji Towarzystwa został Zenon Uryga (WSP Kraków). Biorąc pod uwagę olbrzymie trudności związane z przeprowadzeniem każdej takiej akcji kulturalnej, trzeba wyrazić ubolewanie, że władze olsztyńskie cofnęły w ostatniej chwili pozwolenie na odbycie sesji naukowej związanej z postacią Tadeusza Kotarbińskiego (Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna przyjęła uczonego za swojego patrona), w przygotowaniu której Oddział Olsztyński Towarzystwa brał żywy udział.

Na tle pracy poszczególnych Oddziałów wyróżnił się liczbą prowadzonych wykładów i odczytów (60) Oddział Sosnowiecki (akcja odczytów dla maturzystów we współpracy z Pałacem Młodzieży w Katowicach); ciekawą, zróżnicowaną działalność prowadził w tym roku również Oddział Poznański.

3. Działalność w zakresie współpracy naukowej z zagranicą.

a. Przesłano, bądź wręczono przy okazji ich pobytu w Polsce, dyplomy członków honorowych badaczom literatury polskiej, odznaczonym w ten sposób na Zjeździe Stulecia. Wszyscy oni przesłali do Zarządu Głównego odpowiedzi z podziękowaniem za ten zaszczyt.

b. Powołana w Zarządzie Głównym Komisja do uzupełniania tzw. „białych plam” w polskiej kulturze literackiej zebrała, poprzez rozpisanie ankiety wśród badaczy literatury polskiej, informacje co do potrzeb i działań w tym zakresie. Na ukończeniu są prace nad memoriałem w tej sprawie skierowanym do władz państwowych.